

skylder jeg at sige, at der er ved at fuldbyrdes en Vending i saa Henseende, selv om man paa den anden Side maa udtale, at der endnu er ret uhyggelige Rester tilbage af den gamle Opfattelse. Jeg vil nævne f. Eks., at man udtaler sig med Tilfredsstillelse i Industrier, som fabrikkerer Porcellæn, Kokes, Cinders, Salt og elektriske Installationsartikler og forskelligt andet, men andre klager. Naar jeg fremkommer med det her, er det dog ikke for at klage — det er Tiden ikke til —, men fordi det kaster Lys over det Spørgsmaal, jeg behandler, Nødvendigheden af en saadan Kommissions Nedsættelse. Et Firma f. Eks. har tidligere leveret Folkskøkkener og Beslag til Kanonbespænding til Staten. Staten fabrikkerer nu selv disse Ting. Dertil er selvfølgelig under normale Forhold ikke noget at sige. Det er rigtigt, naar Staten mener, den kan gøre det bedre selv. Men under de nuværende Forhold, hvor man i alle de Etablissementer, som arbejder for Staten, maa arbejde i allerhøjeste Grad forceret, hvilket ikke er heldigt for de Ting, der produceres, maatte det være nærliggende for Staten, hvis det lod sig gøre, at aflaste de Etablissementer, der staar under dens direkte Ledelse, og føre det mest mulige af Arbejdet over til Privatbedrifter, som ikke har Arbejde nok. Der er et Firma, som leverer firetakts Petroleums- og Raaolienmotorer, og som eksporterer langt over Halvdelen af sin Produktion og derigennem viser, at det er fuldt konkurrencedygtigt. Det erklærer selv, at mange andre danske Fabrikker ogsaa er konkurrencedygtige, men ikke desto mindre indføres store Mængder udenlandske Motorer af denne Slags, og det beror efter Firmaets Mening i høj Grad paa manglende Forstaaelse hos Statsmyndighederne for Betydningen af denne Industris Fremme. Der anvendes f. Eks. af Institutioner som Fyrvæsenet, Fiskeriinspektionen fortrinsvis udenlandske Motorer — jeg refererer kun, jeg har ikke kunnet danne mig nogen personlig Mening om Spørgsmaalet. Landbrugsministeriet giver Laan i Fiskefartøjer, hvori der indsættes udenlandske Motorer; man mener, at det burde ikke gøres, det kan der naturligvis diskuteres om, men een Ting er sikker, at i andre Lande gaar man ganske anderledes vidt i saa Henseende. Det kan maaske interessere de Herrer at faa at vide, at i et erklæret Frihandelsland som England, Frihandelens Vugge, maa Staten overhovedet ikke anvende noget som helst Fabrikat fra Udlandet, naar det fabrikkeres i

Indlandet, kun den indenlandske Konkurrence maa møde op, ikke i Væddeløb med den udenlandske; det er ganske overordentlig vidtgaaende, og det anbefaler jeg ikke, men en hel Del mere Hensyn kunde man dog tage til Landets egen Produktion. Jeg vil ikke tale om et Land som Tyskland, der er et Beskyttelsesland, for der er man gaaet saa vidt, hvad man har sort paa hvidt for, at Tysklands Administration i videste Forstand, det vil sige baade Stat og Kommuner, har sluttet sig sammen f. Eks. om Leverance af Kabler til Elektricitetsværker og for fem Aar har bundet sig til en Pris, der var 30 pCt. højere end den, de paagældende Fabrikker tilbød f. Eks. Københavns Kommune paa samme Tid.

Vor Centrifugeindustri, som efter de første sagkyndige Mejeriautoriteters Mening skal staa fuldt ud paa Højde med andre Landes, særlig Sveriges, som der er Tale om Konkurrence med, klager over, at vore Statskonsulenter, som det hedder i den vedkommende Skrivelse, af misforstaaet Finfølelse ikke vil anbefale de danske Centrifuger fremfor de svenske. Det er virkelig, hvis det er Tilfældet, en misforstaaet Finfølelse, for der skal og maa herske en ganske bevidst og klar, sund Egoisme i alle disse Forhold fra et nationalt Synspunkt. Vi har at holde paa vort eget, saa vidt det er muligt uden derved at sakke agter ud, og de svenske Konsulenter og Myndigheder ejer heldigvis for dem og Sverige ikke denne Finfølelse, de anbefaler paa det allervarmeste Mejerierne derovre at foretrække svenske Centrifuger fremfor vore.

Jeg anbefaler ikke saa vidtgaaende Forholdsregler, som f. Eks. dem, jeg omtalte, fra England og Tyskland, men derimod tør jeg roligt anbefale en vis Licens med Hensyn til Prisen, at der gives en vis Margin i dette Forhold. Det betyder en Gevinst, selv om det er et øjeblikkeligt og direkte Offer. Dette vil jeg belyse gennem et ganske lille Eksempel, hvor det netop drejede sig om en Smule større Merudgift, og hvor et Tilbud fra Indlandet er blevet afvist til Fordel for et Tilbud fra Udlandet. Der var Tale om til nogle Statsmyndigheder at levere, hvad man kalder ildfast Materiale; det hele Tilbud drejede sig om 715 Kr. Et saadant Tilbud blev afgivet af en Fabrik i Indlandet, men man foretrak et Tilbud fra Udlandet, som lød paa 670 Kr., altsaa en Forskel paa 45 Kr. eller 8 pCt. Men Arbejdslønnen med Hensyn til dette Materiale var direkte 420 Kr., som altsaa gik